

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 52. Facultatis Theologicæ Parisiensis censura in libros Theophili
Milleterii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

§. LII.

Sæc. XVII.
A. C. 1637.*Facultatis Theologicæ Parisiensis cen-
sura in libros Theophili
Milleterii.*

Pari Religionis studio Sacra Facultas
Parisensis libros fidei puritati ad-
versos eliminare satagit; cum enim
Theophilus Brachetus de Milletiere
Calviniani Consistorii Parisiensis Senior
sub specioso Catholicos cum Calvini-
stis uniendi obtentu, perniciosum li-
brum, cui titulus: *Christianæ pacis me-
dia ad uniendos Catholicos & Evangelicos
circa Religionis dissidia*, ederet, Chape-
larius Facultatis Syndicus die quarta
Novembris spurium hunc foetum ma-
turiore examini subijci petiit. Referen-
tibus igitur duobus Magistris, quod
hic liber variis erroribus contra fidem,
sanam doctrinam, & summorum Pon-
tificum auctoritatem scateret, Facultas
eundem censura notavit, data tamen Cen-
soris licentia, ut prius cum ipsomet
Authore de præcipuis libri capitibus
conferre possent; quamvis autem Mil-
leterius in publico Facultatis confesso,
priusquam censura evulgaretur, audiri
impensius peteret, nihilominus Facul-
tas perceptis desuper singulorum Do-
ctorum sententiis die decima quinta

Sæc. XVII. Decembris pronuntiabat, supervacuum hoc fore, nisi prius suam heresim penitus ejuraret, & publice Catholicam fidem profiteretur, quod facere renuit: nec tamen propterea suorum contemptum evasit; postquam enim suum Syncretismum typis edidit, inde tam atrox Calvinistarum odium in se concitaverat, ut ab illis Charentonii anno hujus sæculi quadragesimo secundo diris devoveretur: ipse vero brutum hoc fulmen flocci habens, paulopost librum seu *sinceram fidei Catholicæ professionem* vulgavit, eo laboris successu, ut tandem tertio post anno exeunte Mense Martio Calvinii venenum evomeret, palamque ad Apostolico-Romanæ Ecclesiæ sinum reverteretur: prius tamen alium evulgavit librum, censorio in Calvinistas stylo exaratum: cum autem nec vere Catholicus esset, nec Calvinista videri vellet, haud mirum, quod in præfato libro, cui titulus: *Verus Pacificus circa controversiam de usu Sacramenti Pœnitentiæ*, plurimas propositiones erroneas, Concilio Tridentino contrarias æque ac hæreticas immiscuerit. Habita hujus libri notitia Facultas quantocius eundem selectis Doctoribus examinandum tradidit, hancque censuram in eum pronuntiavit: „Dum Ecclesia peregrinatur in terris, „alter-

„alterni temporis discrimen ignorat: Sæc. XVII.
 „una manu ædificans, altera pugnans: A.C. 1637.
 „Semper in bello, semper in pace ver-
 „satur. Pacem habet intra fines suos,
 „inter cives sanctorum & Domesticos
 „Dei: bellum sacrum extra limites suos
 „perpetuo gerit, cum Allophylis, qui
 „foris sunt, qui castra metantur ex ad-
 „verso tabernaculi. Hi profecto, si
 „quando civitatem Dei, cujus partici-
 „patio est in idipsum, aperto Marte
 „invadunt, certissimam Ecclesiæ victo-
 „riam accelerant: ubi vero ex insidiis
 „moliuntur, non solum eam retardant,
 „sed interim prædas agunt, incautos
 „vulnerant, imbecilles abducunt. Quo-
 „circa neque periculosius unquam in-
 „sidiantur, quam cum pacis nomen ac-
 „votum obtendunt, atque ut Prophe-
 „tis loqui mos est, *vident visiones pacis,*
 „*& dicunt pax, ubi non est pax:* quum
 „in eo foedus ferire cogitent, instar il-
 „lius sævi Ammonitæ, ut oculum dex-
 „trum catholicis effodiant, hoc est pu-
 „rissimum fidei lumen extinguant. Ea
 „quidem ars, ea fraus est hodiernæ
 „hæreseos, quæ cum justo pridem con-
 „flictu profligata jacuerit, collectis re-
 „ligionis avitæ perduellium copiis a-
 „ciem instaurans, ponit signa sua in
 „Capite platearum, gladiumque sinu
 „occultans, pacem flagitat, victrici-
 „bus

Sæc. XVII. „bus Ecclesiæ castris ignominia, Sa-
 „A. C. 1637. „lutisque jactura formidandam. „

„Hujus obscuri consilii captiosæque
 „meditationis artifex, ac interpres e-
 „rupit ante paucos dies Liber Theo-
 „phili Bracheti Milleterii, sectæ Cal-
 „vinianæ, fronte speciosus, & fallax,
 „verî Pontificis titulum ostentans, re-
 „vera hæreseos emissarius: veritatem
 „pacis obtentu, pacem veritatis ipsius
 „pernicie proditurus. Verum nova
 „bella elegit Dominus, & Neomenia
 „Evangelii tuba accinctos suos evocat,
 „ut sanctificent prælium, nec parcant
 „oculi eorum, nec manus in die ultio-
 „nis. Jam Septennium effluxit, &
 „amplius, ex quo persimiles libri ejus-
 „dem Authoris insidiosæ concordie
 „repulsam passi sunt: neque tamen
 „grassari desierunt; donec iste suffra-
 „giis quibusdam eblanditis fucum fa-
 „ciens, nonnullis etiam fidelium illisit:
 „adeo, ut Ordinis quoque Theologici,
 „aut consensum aut silentium perab-
 „surde speraverit. Eam ob rem facul-
 „tas Theologica Parisiensis audita rela-
 „tione sex Doctorum, qui die decima
 „quinta Junii ad legendum, seduloque
 „examinandum librum supradictum:
 „*Verus Pacificus* &c. deputati fuerant,
 „repetitis Comitibus die decima octava,
 „& vigesima tertia ejusdem mensis,
 „ma-

Sæcl. XVII.
A. C. 1637.

„matura deliberatione habita, uno cal-
culo Henoticum seu Pacificum dicti
„Milleterii librum damnavit & damnat,
„tanquam plurimas propositiones fal-
„sas, temerarias, erroneas, Ecclesiæ
„injurias, ac Concilio Tridentino ad-
„versantes & hæreticas, continentem:
„trium Doctorum subscriptionem eidem
„libro affixam improbat, eamque pro
„sua autoritate cassam, irritam, ac
„nullam pronuntiat. Huic Decreto,
„sicut & præsentis censuræ, necnon De-
„clarationis formulæ ipsis præscriben-
„dæ Doctores iidem tam præsentem,
„quam absentes subscribere tenebun-
„tur:„ Tum de singulis propositioni-
„bus vitiosis ejusdem libri sic censuit
Facultas.

Propositio I. „Controversia circa le-
gitimum usum Sacramenti Pœnitent-
tiæ & dignam Eucharistiæ sumptio-
nem facile dirimetur, si adversarii in-
tegra fide auctoritati S. Synodi Tri-
dentinæ acquieverint. Tum haud ne-
cessarium erit ad Sacram Sedem re-
currere, nec ejus auctoritatem alior-
um quærere, quam ex quo irrefra-
gabile habemus ejus judicium juxta
verum & unicum statum, in quo om-
nes ejus decisiones circa fidem sunt
infallibiles, scilicet ex Concilio Uni-
versali.

Sæc. XVII. „Ecclesia in Conciliis Universalibus,
 A. C. 1637. „in quibus solis unanimem Ecclesie
 „consensum declarat, definiendo, no-
 „vos articulos non efficit.”

*Censura. Hæ propositiones, in quan-
 tum infallibilitatem Ecclesie universali, in
 nullo alio statu, quam in solo Concilio
 œcumenico congregatæ tribuunt, & ipsam
 aliquo tempore, legitimi usus penitentiae
 cognitione caruisse supponunt, temerariae
 sunt, ipsi Ecclesie injuriosæ, & hæreticae.*

*Propositio II. „Antiquus Poenitentiae
 „usus, qui hodie nullibi in Ecclesia ser-
 „vatur, a Christo est institutus, hic
 „idem usus descendit ex traditione Apo-
 „stolica, & fide immutabili, omnis ei-
 „dem contrarius usus est manifestus
 „abusus, eo perniciosior, quo antiquior:
 „qui hunc abusum tuentur, propugna-
 „re fatagunt, quod hæc immutatio ex
 „disciplinæ relaxationibus exorta, sit
 „bona & legitima, & quod Ecclesia
 „erroris insimularetur, si antiquus usus
 „iterum induceretur.”*

*Censura. Hæ propositiones, in quan-
 tum damnant disciplinam, & consuetudi-
 nem ecclesiasticam, ab omnibus Catholica
 communionis Ecclesiis receptam, quantum-
 cunque diuturnam, tanquam abusivam, &
 institutioni Christi, ac Evangelica Doctri-
 næ contrariam, temerariæ sunt, Ecclesie
 injuriosæ, & hæreticae.*

Propo-

Propositio III. „Quod Ecclesia Insti-
tutiones Apostolicas immutare valeat,
hæreticum est. Apostoli enim Eccle-
siae ea omnia ore vel calamo relique-
runt, quæ circa doctrinam & disci-
plinam ad Religionem Christianam
pertinent.,

Censura: *Hæ propositiones, dum ne-
gant, auctoritatem penes Ecclesiam esse con-
cedendi novas leges, & aliud statuendi, quam
quod Apostoli instituerunt, sive circa ea,
quæ ad regimen ecclesiasticum, sive quæ ad
Cultum divinum, officium, & cæremonias
pertinent, temerariæ sunt, Ecclesie inju-
riose, & hæreticæ.*

Propositio IV. „Ex generali morum
depravatione, quam hodie cernimus,
tandem manifestabitur homo peccati,
filius perditionis: disciplinæ immuta-
tio per morum corruptionem caussata
circa Ecclesie Regimen in hoc solo
consistit, quod Episcopus, qui sicut
S. Petrus a Christo est institutus Ca-
put Ecclesie, se in Caput absolutum
ex avaritia & ambitione erigere vo-
luerit.,

Censura: *Hæ propositiones, in quan-
tum id, quod de Antichristo a sancto Paulo
dictum est, interpretantur de Episcopis, &
maxime de summo Pontifice, quasi jam
Antichristi sint, filii perditionis, homines
peccati, extollentes se supra omne id, quod*

Sæc. XVII. dicitur Deus: in quibus completur Myste-
 A. C. 1637. rium iniquitatis: eosdemque simul cum Ec-
 clesie præsentis statu Apostasie insimulant,
 sive defectionis a pietate, ac generalis mo-
 rum corruptionis arguere propterea non ve-
 rentur, scandalosæ, injuriosæ, ac erroneæ
 sunt, & hæretico ac schismatico sensu,
 atque animo prolatae, scripturaeque Sacrae
 abusum continent.

Propositio V. „Juxta Constitutiones
 „Apostolicas Sacerdos peccati mortalis
 „reus a dignitate Ordinis est amove-
 „ndus, sicut Laicus a dignitate in Ba-
 „ptismo & Confirmatione recepta.

Censura: Hæc propositio in quantum
 universaliter asserit, Episcopos, Presbyte-
 ros, & cæteros Ecclesie Ministros pro quo-
 cunque peccato mortali, secundum Consi-
 titutiones ab Apostolis receptas, & ab Ec-
 clesia promulgatas (quales ubique invari-
 abiles & immutabiles dicit) exautorari de-
 bere, gradu moveri, officio ac Dignitate
 Ordinis dejici, penitentiamque ipsam ac
 satisfactionem hominis ecclesiastici, esse illam
 amotionem a ministerio, seu degradationem;
 temeraria est, & erronea, ac Wicleffi
 & Hussii hæresim sapit.

Propositio VI. „Loco immersionis tri-
 „næ utuntur aspersione, inde vero in-
 „ferunt, quod ita immutando, aut Ec-
 „clesia erraverit, aut hos ritus immu-
 „tandi auctoritatem habuerit: variæ
 „erant

erant antiquitus Baptismi cæremo- Sæc. XVII.
niæ, quæ in adultis semper sunt ad- A. C. 1637.
hibendæ.,

Censura: *Hæc propositio, in quantum
negat generaliter antiquas baptismi cære-
monias, & ipsam trinam immersionem cir-
ca parvulos, qui olim baptisabantur, fuisse
observatas, falsa & temeraria est: in
quantum vero illas omnes ad baptismum
adultorum, ex ipsa institutione Christi ne-
cessarias esse vult, & nunc etiam observan-
das, temeraria est, & erronea.*

Propositio VII. „Sacerdos nomine
totius Ecclesiæ sacrificans, semper
bibit calicem, ut significet, quod to-
tus grex matyrium subire paratus sit,
hinc fideles merito Calicis usum de-
voto ab Ecclesia petierunt, nec illum
petentibus jure denegari potest.,

Censura. *Hæc propositio, in quantum
offerit Communionem & usum calicis dene-
gari, legitime non posse iis, qui Martyrii
dispositionem in se sentiunt, quando petere
voluerint, seditiosa, & erronea, atque
hæresim sapit.*

Propositio VIII. „Omnes fideles in
statu gratiæ constituti singulis diebus
Sacramentum Eucharistiæ recipere
debent.,

Censura.: *Hæc propositio, quatenus
offerit neminem revocare posse in dubium,
quin omnes fideles, qui sunt in statu iusti-
tiæ,*

Sæc. XVII. tiæ, quotidie debeant communicare Corpori,
 A. C. 1637. & Sanguini Christi, est falsa, temeraria,
 & a piorum, ac Sanctorum praxi, & Do-
 ctрина dissentiens.

Propositio IX. „Omnes Pœnitentiæ
 „partes sunt essentielles, hinc nulla o-
 „mitti potest, & contritio, confessio &
 „satisfactio absolutionem præcedere de-
 „bent, quia materia præcedit formam.”

Censura: *Istæ propositiones quatenus
 asserunt, executionem pœnitentiæ, seu sa-
 tisfactionis impositæ, necessario & ex in-
 stitutione Christi, ac invariabili Sacramenti
 natura, ita prærequiri absolutioni, ut alio-
 qui absolutio non sit valida, nisi ejusmodi
 satisfactio completa fuerit, temerariæ sunt,
 & hæreticæ, & a Sixto quarto contra Pe-
 trum de Osma illiusque sequaces prædam-
 natæ, Bulla data anno Domini 1478. at-
 que ad hunc errorem astruendum abutitur
 Autor Concilio Tridentino.*

Propositio X. „Ad legitimum Pœni-
 „tentiæ usum ex traditione Apostolica
 „requiritur, quod pœnitentia sit Eccle-
 „siæ notoria.”

Censura. *Istæ propositiones in quantum
 necessitatem tam Confessionis, quam satis-
 factionis, & pœnitentiæ publicæ astruunt,
 ut pœnitens a quocunque peccato mortali,
 etiam occulto, absolvi aliter non possit, te-
 merariæ sunt, & hæreticæ: in eaque ne-
 cessitate*

cessitate obrudenda abutitur Autor Scri- Sæc. XVII.
pturis divinis, & Concilio Tridentino. A. C. 1637.

Propositio XI. „Principalis effectus
pœnitentiæ consistit in virtute precum
iustorum & Ecclesiæ, quatenus Ec-
clesia orat, ut hoc remedium sit ei
salutare.,,

Censura: *Istæ propositiones in quantum
Ecclesiæ preces necessarias ad vim absolutio-
nis, & effectum Sacramenti requirunt, te-
merariæ sunt, & hæreticæ.*

Propositio XII. „Juxta Concilium Tri-
dentinum Peccator ex attrito non nisi
per injunctam pœnitentiam sit con-
tritus.,,

Censura: *Hæ propositiones, in quan-
tum negant, ullum ex attrito evadere posse
contritum, nisi per injunctas satisfationes,
& pœnitentiæ actiones, temerariæ sunt,
& erroneæ.*

Postquam igitur Facultas proposi-
tiones hæc censuris suis perstrinxerat,
ita in suo decreto Parisiis die decima
octava Junii promulgato profequitur:
Hos & similes errores, qui passim occur-
runt, damnavit, iterumque ac iterum dam-
nat Sacra facultas, ipsumque Autorem,
cujus neque favore, neque odio, imo po-
tius charitate in Christum tangitur, judi-
ciorum Dei contestatione adhortatur, ut
ingenio deinceps ac otio melius utens, bene
sentire potius, quam male scribere laboret,
neque

Sæc. XVII. neque amplius inter Hæreticos Catholicus, A. C. 1637. neque inter Catholicos Hæreticus erret, atque alios in errorem mittat: præcipue, eo quod jam a multis Calviniani dogmatis capitibus alienum se professus fuerit, in caris neque rebellis sit lumini, sed assurgentem divini spiritus radium, & afflatum toto pretore excipiens, ad Ecclesiam primitivorum accedat, in qua unum ovile est, & unus pastor.

§: LIII.

Alenconiense Calvinistarum Conciliabulum.

Aymon Synod. Nation. p. 530.

Hoc item anno Galli Calvinistæ ob-
tenta Regis venia, die vigesima septima Maij Synodum Nationalem Alenconii celebrarunt. Sub primis auspiciis San- Marcus, qui Regis nomine præerat, coram congregatis Prædicantibus, quod Nemaufini Concilii Præcones, & Rouffieletus Minister a Bernensibus literas receperint, questus, inhibuit, ne deinceps cum exteris aut aliis Regi minus affectis versarentur, nec sub obtentu, quod leges libertati conscientiæ adversantes imponantur, adversus Regem arma sumerent, vel in suis declamationibus vel libris de tormentis, Martyriis aut Dei Ecclesiæ vexationibus mentionem facerent. Insu-
per